

सत्यवदनं 'विश्वसृजः' अनुष्ठितवन्तः । तदेव 'सत्यं' एषां विश्व-
सृजां होत्राख्यकृत्विग् आसीत् ॥

(७) अथ सप्तममाह । "अमृतमेभ्य उदगायत् । सहस्रं
परिवत्सरान् । भूतं ह प्रस्तोतैषामासीत् । भविष्यत् प्रति
चाहरत्" इति । यदेतत् 'अमृतं' देवैः पेयं पीयूषं तदेतत्
'एभ्यः' विश्वसृज्याः सहस्र, सख्याकान् 'परिवत्सरान्', उद्गाता-
भूत्वा औद्गात्रमकरोत् । यत् 'भूतं' अतीतकालस्वरूपं, तत्
'एषां' विश्वसृजां प्रस्तोत्राख्यकृत्विग् 'आसीत्' । यत् तु
'भविष्यत्' कालरूपं तत् प्रतिहर्ता भूत्वा प्रतिहरणाख्य-
सामांशगानरूपं कर्म अकरोत् ॥

(८) अथाष्टममाह । "प्राणो अध्वर्युरभवत् । इदं सर्वं
सिषासताम् ॥ ३ ॥ अपानो विद्वानावृतः । प्रतिप्रातिष्ठदध्वरे"
इति । 'इदं' 'सर्वं' कृत्स्नमेतत् सत्रं 'सिषासतां' अन्तर्पथ्यन्तं
कर्तुमिच्छतां विश्वसृजां, 'प्राणः' वायुरेव 'अध्वर्युरभवत्' ।
योऽयं 'अपान' वायुः, 'विद्वान्' प्रयोगाभिज्ञः, सोऽयं 'आवृतः'
साकल्येन आर्त्विज्यार्थं वृतः सन्, 'अध्वरे' सोमयागे, स्वयं प्रति-
प्रस्थाता भूत्वा 'प्रतिप्रातिष्ठत्' प्रतिप्रस्थातृकर्म अकरोत् ॥

(९) अथ नवममाह । "आर्त्तवा उपगातारः । सद-
स्या ऋतवोऽभवन् । अर्द्धमासाश्च मासाश्च । चमसाध्वर्यवोऽभ-
वन्" इति । 'आर्त्तवाः' तत्तद्वृतुयोग्याः पदार्थाः 'उप-
गातारः' 'अभवन्' । सामगेषु गायत्सु तदुत्साहार्थं हो इति
शब्दमुच्चारयन्तः 'उपगातारः', ये तु वसन्तादयः 'ऋतवः', ते